

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 2004 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie ustalenia listy zwierząt łownych oraz określenia okresów polowań na te zwierzęta

Na podstawie art. 5 i art. 44 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1995r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 372, Nr 113, poz. 984 oraz z 2001 r. Nr 110, poz. 1189) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 10 kwietnia 2001 r. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych oraz określenia okresów polowań na te zwierzęta (Dz. U. Nr 43, poz.488) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 1 pkt 2 lit. n – skreśla się;

2) § 2:

a) w ust. 1:

- pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) na dziki:

a) odyńce, wycinki, przelatki oraz warchlaki, przy czym za warchlaki uznaje się dziki od dnia urodzenia do 31 marca następnego roku kalendarzowego - od dnia 1 kwietnia do końca lutego,

b) lochy - od dnia 15 sierpnia do 15 stycznia;”,

- pkt 9 – 11 otrzymują brzmienie:

„9) na lisy, jenoty i norkę amerykańską - od dnia 1 lipca do dnia 31 marca, a na terenach obwodów łowieckich, na których występuje głuszec lub cietrzew – przez cały rok;

10) na piżmaki - od dnia 11 sierpnia do dnia 15 kwietnia, a na terenach rybackich obrębów hodowlanych - przez cały rok;

11) na zające szaraki i dzikie króliki - od dnia 1 listopada do dnia 31 grudnia;”,

- w pkt 12 lit. b otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej - środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 85, poz. 766).

„b) kury - wyłącznie na terenach ośrodków hodowli zwierzyny, gdzie prowadzi się wolverową hodowlę bażanta – od dnia 1 października do dnia 31 stycznia;”

- pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) na gęsi (gęgawy, zbożowe i białoczelne) - od dnia 15 sierpnia do dnia 31 stycznia;”

- pkt 16 – skreśla się,

- pkt 19 otrzymuje brzmienie:

„19) na słonki - od dnia 1 września do dnia 21 grudnia;”

b) ust. 2-4 otrzymują brzmienie:

„2. Jeżeli początek okresu polowań przypada na dzień następny po dniu lub dniach wolnych od pracy, okres ten rozpoczyna się pierwszego dnia wolnego od pracy.

3. Jeżeli koniec okresu polowań przypada na dzień poprzedzający dzień wolny od pracy, okres ten upływa z ostatnim dniem wolnym od pracy.

4. Przy określaniu rozpoczęcia i zakończenia okresu polowań, o których mowa w ust. 1 - 3, przyjmuje się, że dzień wolny od pracy to dzień ustawowo wolny od pracy oraz sobota.”

c) po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Łosie (byki, klępy i loszaki) obejmuje się całoroczną ochroną.”

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 2004 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

w porozumieniu:

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Uzasadnienie

Delegacje zawarte w art. 5 i art. 44 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 372 z późn. zm.) zobowiązują ministra właściwego do

spraw środowiska do ustalania listy zwierząt łownych oraz okresów, w których może być wykonywane polowanie na te zwierzęta.

Konieczność dokonania zmiany przedmiotowego rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 kwietnia 2001 r. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych oraz określenia okresów polowań na te zwierzęta (Dz. U. Nr 43, poz. 488) wynika z potrzeby dostosowania przepisów regulujących gospodarkę łowiecką do przepisów UE oraz uzyskania stanu, zapewniającego prawidłowe funkcjonowanie obiektów produkcyjnych prowadzących racjonalną gospodarkę rybacką oraz rolną przez utrzymywanie rozmiaru szkód wyrządzanych przez niektóre gatunki zwierząt łownych na poziomie pozwalającym na dalsze prowadzenie tej gospodarki. Regulacje te winny być przeprowadzone z poszanowaniem zasad ochrony populacji zwierząt łownych i służyć zachowaniu bioróżnorodności i poprawie warunków bytowania zwierzyny

Zmiany odnoszące się do okresów polowań na niektóre zwierzęta łowne, wniesione w niniejszej nowelizacji, dotyczą § 1 pkt 2 lit. n oraz § 2, ust. 1, pkt 5, 9, 10, 11, 12 lit. b, 15, 16 i 19.

Wykreślenie z listy gatunków zwierząt łownych czapli siwej (*Ardea cinerea*) spowodowane zostało sygnałami przyrodników, a w szczególności ornitologów, o drastycznym spadku populacji tego gatunku i potrzebie objęcia go ochroną gatunkową. Problemy ze szkodami czynionymi na rybackich obrębach hodowlanych zgłaszane przez ich właścicieli lub zarządców będą mogły być rozwiązywane zależnie od sytuacji na zasadach przyjętych w ustawie z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2001 r. Nr 99, poz. 1079 z późn. zm.) Wydaje się to właściwym sposobem na regulację stanu populacji tego gatunku w miejscach i sytuacjach, w których nieskutecznymi okazały się działania kół łowieckich. Ponadto, powyższe rozwiązanie zgodne jest z Dyrektywą Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków

Zmiana § 2 ust. 1 pkt. 5 ma na celu wyeliminowanie dotychczasowej dowolności interpretacji w zakresie prawidłowości odstrzału warchlaków, wśród których mogą być loszki pokryte w pierwszym roku życia. Ze względu na cechy zewnętrzne danego osobnika (wielkość, wygląd) nie jest możliwe stwierdzenie tego faktu przed wykonaniem odstrzału. Brak wyraźnego określenia granicy czasowej rodził niepewność oceny dokonywanej według zwyczajowych kryteriów i był przeszkodą w wykonaniu przez myśliwych posiadanego upoważnienia do odstrzału zgodnie z zasadami etyki.

Równoczesne przedłużenie okresu polowań na lochy o dwa tygodnie spowodowane jest utrzymującą się tendencją wzrostową stanu populacji tego gatunku (od roku 1995 uległa ona podwojeniu i wynosi obecnie około 163 tys. sztuk) oraz poziomem szkód łowieckich w większości łowisk na terenie kraju. Stan populacji dzików ma tutaj istotne znaczenie z uwagi na masowe (związane jest z produkcją ekopaliw) pojawianie się plantacji roślin okopowych i kukurydzy (ulubionych żerowisk dzików). Wydłużenie okresu polowań o dwa tygodnie nie powinno kolidować z okresem wychowu młodych - przynajmniej wg dostępnej literatury fachowej - nie w wyższym stopniu niż dotychczas.

Szkody wyrządzane przez piżmaki na stawach zarybionych, polegające na naruszaniu struktury brzegów zbiorników wodnych (pkt 10) skłoniły do przywrócenia istniejącego już wcześniej rozwiązania, polegającego na umożliwieniu polowania na ten gatunek przez cały rok w miejscu wyrządzania szkód. Nadmienić należy, że za szkody powodowane przez piżmaki ustawa - Prawo łowieckie nie przewiduje odszkodowania.

Wyeliminowanie z pkt. 11 możliwości odłowu zajęcy i dzikich królików w styczniu przy obecnym stanie populacji jest działaniem na rzecz ich ochrony, z rozeznania sytuacji bowiem wyraźnie wynika, że ilość zwierzyny drobnej ulega obecnie poważnemu regresowi. Odłowy mają miejsce na początku rui (parkotów), co zwykle przypada na styczeń. Niemożność odłowu w styczniu skutkować będzie pozostawieniem większej populacji zajęcia w łowisku i zapewnieniem spokoju w tym okresie, a to wraz z innymi działaniami powinno w efekcie poprawić stan ilościowy tego gatunku.

Zmiana dotycząca pkt. 15 sprowadza się do przesunięcia zakończenia okresu polowań na gęsi (gęgawę, zbożową i białoczelną) z dnia 21 grudnia na dzień 31 stycznia. Podobnie jak za

szkody wyrządzone na stawach hodowlanych przez piżmaka i czaplę siwą, ustawa - Prawo łowieckie nie przewiduje odszkodowań za szkody w oziminach wyrządzone przez dzikie gęsi. W województwach: dolnośląskim, lubuskim, zachodniopomorskim i wielkopolskim obserwuje się występowanie poważnych szkód powodowanych przez ten gatunek, w wielu wypadkach bardzo dotkliwych. Przykładowo w Niemczech pozyskuje się trzykrotnie więcej gęsi niż w Polsce, szczególnie w rejonie przygranicznym. Okres polowań w Niemczech kończy się 15 stycznia. Ma to istotny wpływ na poziom szkód na terenie naszego kraju, ponieważ gęsi zwykle nocują po polskiej stronie Odry, gdzie w tym okresie nie są niepokojone. W Wielkiej Brytanii, Irlandii, czy Austrii poluje się na gęsi do 31 stycznia. Przez ostatnie półwiecze zakończenie okresu polowań na gęsi w Polsce ustanawiane było na terminy znacznie późniejsze, tj. na 28 lutego, 30 kwietnia, a nawet 20 maja.

Konieczne stało się także uwzględnienie postanowień w/w Dyrektywy Ptasiej w zakresie zapewnienia m.in. ptakom łownym, np. słońce (*Scolopax rusticola*), właściwej ochrony w okresie rozrodu przypadającego na kwiecień i maj (pkt 19). Dotychczasowy, tradycyjny wiosenny okres polowań na ten gatunek nie uwzględniał powyższego, stąd też zaszła potrzeba ustanowienia nowego terminu rozpoczynającego się 1 września, a kończącego 21 grudnia.

Zachowanie możliwości wykonywania polowania przez cały rok na: borsuka (pkt 7), tchórza i kunę (pkt 8) oraz lisa, jenota i norkę amerykańską (pkt 9) w obwodach, w których występują głuszec i cietrzew, jest podyktowane potrzebą ochrony obu gatunków kuraków prawnie chronionych, gniazdujących na ziemi. Przedłużenie okresu polowań na lisy, jenoty i norki amerykańskie (pkt 9) o jeden miesiąc ma na celu ograniczenie ich populacji zagrażających przez swoją ciągle rosnącą liczebność pozostałej zwierzynie drobnej, a także innym drobnym zwierzętom.

Zmieniono treść ust. 2 i 3 § 2 oraz dodano nowy ust. 4. Zmiana ta ma na celu jednoznaczne określenie terminów rozpoczęcia i zakończenia okresów polowań z uwzględnieniem sobót, które są dniami wolnymi od pracy dla większości obywateli naszego kraju, a nie są dniami ustawowo wolnymi od pracy.

Treść ust. 4 przesunięto do ust. 5, w którym utrzymuje się nadal okres ochronny dla łosi przez cały rok, z uwagi na niski stan populacji na większości obszaru kraju.

Niniejsze rozporządzenie nie różni się w istotny sposób od aktu dotychczas obowiązującego, czyli rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 kwietnia 2001 r. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych oraz określenia okresów polowań na te zwierzęta (Dz. U. Nr 43, poz. 488). Niektóre rozwiązania przyjęte w 1997 roku nie sprawdziły się. Z tego też powodu obecna treść rozporządzenia zmierza do tego, by przywrócone zostały wybrane rozwiązania sprzed roku 1997 oraz uwzględnia zgłoszone w ostatnich latach postulaty środowisk wędkarzy, rybaków, rolników i myśliwych, a także przyrodników.

Ponadto zostały uwzględnione zobowiązania wynikające z Dyrektywy Ptasiej dotyczące potrzeby ochrony wędrownych gatunków ptaków w okresie rozrodu, wychowu młodych lub powrotu na tereny lęgowe, a w szczególności gatunków, do których mają zastosowanie przepisy łowieckie.

Ponieważ rozporządzenie regulować ma wyłącznie sprawy związane z okresami wykonywania polowania, wejście w życie tego aktu nie będzie miało wpływu na rynek pracy, rozwój regionalny oraz wewnętrzną i zewnętrzną konkurencyjność gospodarki. Wejście w życie niniejszego rozporządzenia nie wywoła również ujemnych skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Merytoryczny zakres projektu rozporządzenia nie został znacząco rozszerzony, stąd nie zachodzi potrzeba ponoszenia dodatkowych kosztów wdrożenia zaproponowanych zmian.

Mając na uwadze powyższe zmiany należy uznać, że nowelizacja ta jest zgodna z prawem UE.

ROZDZIELNIK

- wojewodowie,
- Główny Inspektor Ochrony Środowiska,
- Główny Inspektor Sanitarny,
- Dyrektor Generalny Lasów Państwowych,
- Instytut Badawczy Leśnictwa,
- Zarząd Główny Polskiego Związku Łowieckiego,
- Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- Krajowa Rada Izb Rolniczych,
- Krajowa Sekcja Pracowników Leśnictwa i Ochrony Środowiska ZZ „Budowlani”,
- Krajowy Związek Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych,
- Liga Ochrony Przyrody,
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Rolników Indywidualnych „Solidarność”,
- OPZZ,
- Państwowa Rada Ochrony Przyrody,
- Państwowa Rada Ochrony Środowiska,
- Polska Akademia Nauk,
- Polski Klub Ekologiczny,
- Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków,

- Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody "Salamandra",
- Polskie Towarzystwo Leśne,
- Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa,
- Związek Leśników Polskich w Rzeczypospolitej Polskiej,
- Krajowy Sekretariat Zasobów Naturalnych, Ochrony Środowiska i Leśnictwa NSZZ „Solidarność”
- Zarząd Krajowy Polskiego Towarzystwa Rybackiego